

PATVIRTINTA

UAB „Pasvalio vandenys“ direktoriaus
2020 m. *gegužės 4* d. įsakymu Nr. V- *19*

UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „PASVALIO VANDENYS“ APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS.

1. Uždaroji akcinė bendrovė „Pasvalio vandenys“ (toliau – Bendrovė) vykdo apgaulės ir korupcijos prevenciją Bendrovėje – visapusiškai siekia, kad Bendrovės ir Bendrovės darbuotojų vykdoma veikla būtų tik teisėta, nešališka ir skaidri.
2. Bendrovė vykdo ir nuoseklią apgaulės korupcijos prevenciją, užtikrina, kad Bendrovėje dirbtų tik patikimi ir nepriekaištingos reputacijos žmonės.
3. Bendrovėje yra paskirtas asmuo, atsakingas už apgaulės ir korupcijos prevenciją, nuolat nustatoma korupcijos pasireiškimo tikimybė ir atliekami su Bendrovės įprastine veikla ir projektų įgyvendinimu susiję antikorupciniai vertinimai.
4. Bendrovėje nuolat atliekama korupcijos prevencijos valdymo kontrolė, kasmet sudaromas antikorupcinių priemonių planas, vykdomas nuoseklus esamų ir naujai įdarbintų darbuotojų antikorupcinis informavimas, interesų konfliktų ir turto deklaravimo stebėseną ir valdymas.
5. Bendrovėje itin didelis dėmesys skiriamas Bendrovės skirtų asignavimų ir gautų pajamų panaudojimo efektyvumui ir teisėtumui, paramos skyrimo teisėtumui ir kontrolei, viešųjų pirkimų skaidrumui ir efektyvumui.

II. APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS BENDROVĖJE TEISINIS REGLAMENTAVIMAS

6. Vykdydama apgaulės ir korupcijos prevencijos priemones Bendrovė vadovaujasi: Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos pasirašytomis tarptautinėmis sutartimis ir konvencijomis, Europos Sąjungos institucijų priimtais reglamentais ir direktyvomis, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, kitais įstatymais, Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2020-02-26 d. sprendimu Nr. T1-39 „*Dėl Pasvalio rajono savivaldybės 2020–2024 metų korupcijos prevencijos programos patvirtinimo*“ bei Bendrovės veikla reglamentuojančiais dokumentais.

III. TVARKOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI.

7. Tvarka reglamentuoja pagrindinius apgaulės ir korupcijos prevencijos principus, tikslus ir uždavinius, Bendrovės įgyvendinamas apgaulės ir korupcijos prevencijos priemones, proceso organizavimą ir užtikrinimą.
8. Tvarkos įgyvendinimas garantuoja šių tikslų ir uždavinių pasiekimą: pašalinti apgaulės ir korupcijos atsiradimo galimybes ir net prielaidas Bendrovės veikloje; siekti, kad neigiami reiškiniai netrukdytų teikti kokybiškas paslaugas, priklausančias Bendrovei pagal steigimo dokumentus, užtikrinti žmonių teises ir laisves.

IV. TVARKOJE VARTOJAMOS SĄVOKOS.

9. Tvarkoje vartojamos sąvokos:

9.1. Korupcija – tai tiesioginis ar netiesioginis kyšio arba kito nepagrįsto atlygio ar pažado dėl tokio atlygio prašymas, siūlymas, davimas ar priėmimas, kuris iškreipia asmens, gaunančio kyšį, nepagrįstą atlygį ar pažadą dėl kyšio ar nepagrįsto atlygio tinkamą bet kurios pareigos atlikimą ar reikalaujamą elgseną;

9.2. Apgaulė – veiksmai, elgesys ar žodžiai, kuriais sąmoningai norima apgauti, suklaidinti;

9.3. Piktnaudžiavimas – veikimas ar neveikimas, kai darbuotojui suteikti įgaliojimai naudojami ne pagal įstatymus bei kitus teisės aktus arba savanaudiškais tikslais, ar dėl kitokių asmeninių paskatų (naudojimosi tarnybine padėtimi, keršto, pavydo, karjerizmo, neteisėtų paslaugų teikimo ir t. t.), taip pat tokie darbuotojo veiksmai, kai viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama.

9.4. Korupcijos prevencija – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamą priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų.

V. APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRINCIPAI

10. Apgaulės ir korupcijos prevencija įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

10.1. Teisėtumo – apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų bei užtikrinant pagrindinių asmens teisių ir laisvių apsaugą;

10.2. Visuotinio privalomumo – apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonių subjektais yra visi Bendrovėje dirbantys asmenys, nepriklausomai nuo užimamų pareigų pobūdžio, bei visi Bendrovės paslaugų vartotojai, visi tiekėjai, rangovai, paramos gavėjai ir kt.;

10.3. Sąveikos – apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos priemonių subjektų veiksmus, keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant vienas kitam tarnybinę pagalbą;

10.4. Integralumo ir visuomenės dalyvavimo - į apgaulės ir korupcijos prevencijos veiksmus yra aktyviai įtraukiama visuomenė, dalyvaujama tarptautinėse, Europos Sąjungos ir regioniniuose apgaulės ir korupcijos prevencijos programose, mokymuose; analizuojama ir įgyvendinama Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybos antikorpucinio švietimo medžiaga;

10.5. Koordinacijos – Bendrovės apgaulės prevencijos ir antikorpucinė veikla yra koordinuojama su Pasvalio rajono savivaldybės įgyvendinamomis apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonėmis; išskirtinis dėmesys Bendrovėje teikiamas Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2020-02-26 d. sprendimo Nr. T1-39 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės 2020–2024 metų korupcijos prevencijos programos patvirtinimo“ įgyvendinimui Bendrovės veikloje;

10.6. Pastovumo – apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumo užtikrinimas nuolat tikrinant ir prižiūrint korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo rezultatus, bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo.

VI. BENDROVĖJE ĮGYVENDINAMŲ APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONIŲ TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

11. Bendrovėje nuolat įgyvendinamų apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonių tikslai yra šie:

11.1. užtikrinti, kad apgaulė ir korupcija netrukdytų Bendrovės veiklai, didinti paslaugų teikimo kokybę;

- 11.2. rengti antikorupcines priemones, kurios būtų nuoseklios, visapusiškos ir ilgalaikės;
- 11.3. didelį dėmesį skirti apgaulės, korupcijos ir piktnaudžiavimo apraiškų prevencijai ir neišvengiamai atsakomybei už neteisėtus veiksmus principo įgyvendinimui;
- 11.4. ugdyti Bendrovės kolektyvo nepakantumą apgaulei ir korupcijai.
12. Bendrovėje nuolat įgyvendinamų apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonių uždaviniai yra šie:
- 12.1. nustatyti labiausiai apgaulės ir korupcijos bei piktnaudžiavimų požiūriu rizikingas Bendrovės veiklos sritis;
- 12.2. užtikrinti veiksmingą ir kryptingą ilgalaikę kovą su apgaule ir korupcija, numatytų priemonių įgyvendinimą;
- 12.3. atskleisti galimas apgaulės ir korupcijos priežastis, sąlygas ir jas šalinti;
- 12.4. pačiose užuomazgose šalinti net prielaidas apgaulės ar korupcijos apraiškoms atsirasti;
- 12.5. atgrasinti Bendrovės darbuotojus ir visus su Bendrovės veikla susijusius asmenis nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, žmonių apgaulės; apie bet kokius alimos apgaulės ir korupcijos atvejus nedelsiant informuoti Pasvalio rajono savivaldybės bei Lietuvos Respublikos kontrolės ir specialiąsias institucijas;
- 12.6. užtikrinti apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonių taikymą ir teikiamą jų įgyvendinimo administravimą bei kontrolę;
- 12.7. paskirti už apgaulės ir korupcijos prevenciją atsakingus asmenis; užtikrinti apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonių skaidrumą ir efektyvumą; skirti antikorupcinėms priemonėms ir švietimui pakankamą finansavimą;
- 12.8. rūpintis Bendrovės darbuotojų, Bendrovės paslaugų vartotojų antikorupciniu raštingumu; aiškinti apgaulės ir korupcinių veikų žalą ir neigiamas pasekmes tiek apgaulės ir korupcinės veikos dalyviams, tiek visuomenės saugomiems interesams ir lūkesčiams;
- 12.9. organizuoti skaidrų ir efektyvų Bendrovės veiklos vykdymą, kuriame nebūtų nei sąlygų, nei prielaidų apgaulės ir korupcijos apraiškoms;

VII. BENDROVĖJE TAIKOMOS APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

13. Bendrovėje yra nuolat taikomos šios apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonės:
- 13.1. kasmetinio apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonių plano sudarymas;
- 13.2. apgaulės ir korupcijos rizikos analizė, apimanti tiek Bendrovės vidinius veiksnius, tiek išorinę aplinką;
- 13.3. Apgaulės ir korupcijos požiūriu probleminių veiklos sričių ir rizikų **išankstinis nuspėjimas ir pašalinimas pačiose užuomazgose**;
- 13.4. Bendrovės darbuotojų ir vartotojų supažindinimas su apgaulės ir korupcijos prevencijos politika;
- 13.5. Bendrovės darbuotojų dalyvavimas apgaulės ir korupcijos prevencijos veikloje; antikorupcinio švietimo priemonių vykdymas;
- 13.6. Sistemingas Bendrovės darbuotojų, paslaugų vartotojų, tiekėjų, rangovų, paramos gavėjų ir kitų su Bendrovės veikla susijusių asmenų nepakantumą apgaulės ir korupcijos apraiškoms ugdytas;

13.7. apgaulės prevencijos ir antikorupcinių temų įtraukimas į Bendrovės darbuotojų vidinių ir išorinių mokymo turinį; antikorupcinių mokomųjų priemonių įgyvendinimas; antikorupcinės viktorinos; užduočių sprendimas; vaizdinių ir interaktyvių antikorupcinio švietimo priemonių naudojimas, įtraukiant į antikorupcinio raštingumo didinimo priemones Bendrovės darbuotojų šeimų narius;

13.8. Bendrovės darbuotojų ir su Bendrovės veikla susijusių asmenų viešųjų ir privačiųjų interesų derinimas, užtikrinimas, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, kad priimami sprendimai būtų nešališki, skaidrūs ir teisėti;

13.9. Bendrovės atliekamos veiklos ir sudaromų sandorių skaidrumo, teisėtumo ir dokumentavimo reikalavimų laikymasis;

13.10. tarptautinių, Europos Sąjungos teisės aktų, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, Pasvalio rajono savivaldybės tarybos ir administracijos teisės aktų, Bendrovės steigimo dokumentų nuostatų, kitų dokumentų, susijusių su Bendrovės veikla, laikymasis;

13.11. Bendrovės vidinės kontrolės ir priežiūros vykdymas; sąlygų išorės kontrolei sudarymas ir bendradarbiavo su valstybės ir savivaldybės kontroliuojančiomis bei veiklą prižiūrinčiomis ir projektus administruojančiomis institucijomis;

13.12. galiojančių teisės normų pažeidimų nustatymas ir tyrimas;

13.13. atsakomybės neišvengiamumo principo taikymas už Bendrovės veiklos sistemoje padarytus nusižengimus, susijusius su apgaule ir korupcija; pranešimų, skundų, informacijos, susijusios su korupcija, tikrinimas ir priemonių taikymas jiems pasitvirtinus.

13.14. vidinę ir išorinę kontrolę vykdančių asmenų ir institucijų išvadų vertinimas ir atitinkamų priemonių priėmimas.

VIII. APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS ORGANIZAVIMAS BENDROVĖJE

14. Bendrovėje yra organizuojamos ir vykdomos šios apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonės:

14.1. kasmetinio apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonių plano sudarymas ir jo vykdymas;

14.2. apgaulei ir korupcijai potencialiai rizikingų veiklos sričių indentifikavimas ir rizikos bei apgaulės ir korupcijos pasireiškimo tikimybės niveliavimas;

14.3. maksimaliai siekiama įtraukti į apgaulės ir korupcijos prevenciją Bendrovės kolektyvą ir bendruomenę;

14.4. už apgaulės ir korupcijos prevencijos programos ir priemonių plano įgyvendinimą ir kontrolę atsakingų asmenų skyrimas; antikorupcinės veiklos ir švietimo finansavimas;

15. Atliekant apgaulės ir korupcijos atsiradimo riziką įvertinama:

15.1. Vidinės ir išorinės apgaulės ir korupcijos tikimybės vertinimo išvados ir su tuo susijusi formali ir neformali informacija;

15.2. galimybė vienam darbuotojui priimti sprendimą dėl Bendrovės lėšų ir kito turto; priimamų sprendimų išankstinė, einamoji ir paskesnioji kontrolė

15.3. darbuotojų savarankiškumas priimant sprendimus ir sprendimų priėmimo diskrecija (darbuotojo ar Bendrovės teisė spręsti kokį nors klausimą savo nuožiūra);

15.4. Bendrovės ir jos darbuotojų priežiūros ir kontrolės lygis;

15.5. reikalavimas laikytis įprastos darbo tvarkos;

15.6. Nustatytų galiojančios tvarkos normų pažeidimų tyrimų išvados.

IX. BENDROVĖS APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONIŲ TAIKymo SISTEMA.

16. Bendrovėje yra nustatytas sisteminis apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonių taikymas. Sistemos sudėtiniai elementai yra šie:

16.1. Bendrovės darbuotojų (ne)tolerancijos apgaulėi ir korupcijai nustatymas; apgaulės ir korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas;

16.2. informacijos apie asmenis surinkimas (nepažeidžiant duomenų apsaugos reglamentavimo), reputacijos ir lojalumo vertinimas;

16.3. darbuotojų antikorupcinis švietimas;

16.4. elgesio/etikos reikalavimai;

16.5. turto ir pajamų deklaravimas;

16.6. privačių interesų deklaravimas ir galimų interesų konfliktų stebėseną;

16.7. pranešėjų apsaugos užtikrinimas;

16.8. vidaus auditas ir kontrolė; pažeidimų tyrimas; asmenų, atsakingų už apgaulės ir korupcijos prevenciją, veiklą

16.9. konsultavimasis su visuomene ir visuomenės įtraukimas;

16.10. gero ir tvaraus valdymo principų taikymas.

X. ASMENS, ATSAKINGO UŽ APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJĄ BENDROVĖJE, PAREIGOS IR FUNKCIJOS

17. Asmuo, atsakingas už apgaulės ir korupcijos prevenciją Bendrovėje, yra atsakingas už apgaulės ir korupcijos prevenciją Bendrovėje, prižiūri ir koordinuoja korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą, teikia pasiūlymus Bendrovės vadovams ir struktūrinių padalinių vadovams ir specialistams, apibendrina Bendrovės veiklą įgyvendinant kovos su korupcija priemones, prireikus teikia pasiūlymus dėl jų tikslinimo.

18. Asmuo, atsakingas už apgaulės ir korupcijos prevenciją Bendrovėje, privalo užtikrinti, kad: būtų vykdomi apgaulės ir korupcijos prevenciją nustatančių teisės aktų reikalavimai; rengiamos korupcijos prevencijos programos ar priemonės; šalinami teisės aktų reikalavimų pažeidimai; teikiama informacija, reikalinga korupcijos prevencijos priemonėms vykdyti; nesudaromos sąlygos korupcinio pobūdžio teisės pažeidimams; darbuotojai būtų mokomi apgaulės ir korupcijos prevencijos klausimais.

XI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Vykdamas Bendrovės veiklą turi būti laikomasi tarptautinių, Europos Sąjungos, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, Pasvalio rajono savivaldybės tarybos ir administracijos teisės aktų, Bendrovės steigimo dokumentų ir kitų Bendrovės veiklą reglamentuojančių dokumentų.

20. Asmenys, pažeidę šią Tvarką, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

21. Informaciją apie apgaulę ir korupciją Bendrovės darbuotojai, paslaugų vartotojai, tiekėjai, rangovai, potencialūs ir esami paramos gavėjai gali teikti raštu, elektroniniu paštu ar kitais jiems prieinamais būdais (viešinama Bendrovės interneto tinklapyje).

22. Visi pranešimai, skundai, įskaitant anoniminius skundus, bei visa informacija, susijusi su apgaulė ir korupcija, Bendrovėje bus nuodugniai tikrinami ir jiems pasitvirtinus taikomos atitinkamos priemonės.

23. Tvarka gali būti pildoma ar keičiama Bendrovės direktoriaus įsakymais.

24. Visi Bendrovės darbuotojai su Tvarka yra supažindinami pasirašytinai.

25. Tvarka yra skelbiama Bendrovės interneto tinklapyje, nurodant už apgaulės ir korupcijos prevencijos atsakingus asmenis.
